

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

10 De bono gloriæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

non peccat mortaliter. Beatus vero Benedictus statuit monachum profiteri non quidem observare regulam, sed quod proficiens promittit conversionem morum suorum secundum regulam, hoc est dictum, ut secundum regulam dirigat mores suos. contra quod facit si vel ea quae sunt praecipua in regula, transgrediat, vel etiam contemnat regulam, secundum eam dirigere actus suos omnino recusans, non autem omnia quae in regula continentur sunt praecipua: quaedam enim sunt monitiones siue consilia, quaedam vero ordinationes siue statuta quaedam, ut quod post Completorium nemo loquatur. Huiusmodi autem statuta quae in regula continentur, non habent vim praecipui, sicut nec praelatus statuens aliquid, intendit semper ad peccatum mortale obligare per praecipuum. Est autem praelatus quasi quaedam regula aeterna: unde stultum esset putare, quod monachus frangens silentium post Completorium peccaret mortaliter, nisi forte faceret hoc contra praecipuum praelati, vel ex contemptu regulae. Abstineret autem a carnibus non ponitur in regula beati Benedicti ut praecipuum, sed ut statutum quoddam: unde monachus comedens carnes non ex hoc ipso peccat mortaliter, nisi in casu propter inobedientiam, vel contemptum.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod pena illa intelligitur monacho contumaciter inobediens carnes comedenti.

AD SECUNDUM dicendum, quod comedere carnes non est contrarium monachi, nisi quando comederet ex inobedientia, vel ex contemptu. Quod vero in contrarium obijciunt, efficaciam non habet: procedit enim de his quae sunt secundum se mala sicut homicidium, adulterium, & huiusmodi quae sunt omnibus illicita tam sanis quam infirmis. Non autem procedit de his quae sunt mala, quia prohibita, aliquid enim potest prohiberi sano, quod non prohibetur infirmo.

QVAESTIO X.

DEINDE circa bonum gloriae quaerebatur de duobus corporibus gloriosis.

- ¶ Primo, Vtrum corpus gloriosum naturaliter possit esse cum alio corpore non glorioso in eodem loco.
- ¶ Secundo, Vtrum hoc fieri possit miraculo.

ARTICVLVS XXI.

Vtrum corpus gloriosum possit esse cum alio corpore in eodem loco.

Ar. 22. q. 4. dist. 45. q. 2. ar. 2. q. 2. o. 3. q. 4. in.

AD PRIMUM sic proceditur. Vtrum corpus gloriosum naturaliter possit esse cum alio corpore in eodem loco. Si non prohibetur esse cum alio corpore in eodem loco, aut est propter grossitatem siue corpulentiam, aut propter dimensiones: sed non propter grossitatem seu corpulentiam, quia corpus gloriosum erit spirituale secundum Apostolum. 1. ad Corin. 15. Similiter nec propter dimensiones, quia cum aeternitas sint quorum ultima sunt simul, necesse est quod punctum unius corporis naturalis sit simul cum puncto alterius, & linea cum linea, & superficies cum superficie: pari ergo ratione, & corpus cum corpore. Non ergo prohibetur corpus gloriosum quin naturaliter possint esse simul cum alio corpore in eodem loco.

Tex. con. 82.

¶ Prat. Commentator dicit in 8. phy. quod partes aeris & aquae partim subintrant se invicem propter hoc quod partim sunt naturae spirituales, sed corpora gloriosa omnino erunt spiritualia, ut iam dictum est.

ergo totaliter poterunt subintrare alia corpora, & similiter esse cum eis.

SED CONTRA. Glorificatio non tollit naturam: sed corpus humanum non potest naturaliter esse simul cum alio corpore in eodem loco in statu isto. ergo neque postquam erit glorificatum.

RESPON. Dicendum, quod manifestum est, quod corpus humanum in statu isto non potest esse cum alio corpore in eodem loco. Si ergo corpus gloriosum naturaliter possit esse cum alio corpore in eodem loco propter aliquam proprietatem inditam, illa proprietates auferret hoc propter quod corpus humanum in statu isto prohibetur esse cum alio corpore in eodem loco. Est ergo considerandum quid sit huiusmodi prohibens. Dicunt autem quidam hoc esse grossitatem, vel corpulentiam quaedam quae tollitur per dotem gloriae, quam nominant subtilitatem. Sed hoc non est intelligibile, non enim invenitur quid sit huiusmodi corpulentia, vel grossitas: non enim est aliqua qualitas, quia nulla qualitas dari potest, quae quidem remota corpus possit esse cum alio corpore in eodem loco. Similiter nec potest esse forma, nec materia quae sunt partes essentiae, quia tunc integra essentia corporis humani non remaneret cum gloria, quod est haereticum.

Et ideo dicendum est, quod hoc prohibens nihil est aliud quam dimensiones, quibus substat materia corporalis: necesse est enim ut id quod est per se sit causa in unoquoque genere. Distinctio autem finitum primo & per se conuenit quantitati dimensionum, quae definitur esse quantitas positionis habens. Unde & partes in subiecto ex hoc ipso distinctionem habent finitum, quod sunt subiectae dimensionum, & sicut est distinctio diuersarum partium unius corporis finitum diuersas partes unius loci per dimensiones, ita propter dimensiones diuersa corpora distinguuntur secundum diuersa loca. Duo enim corpora facit actualis diuisio materiae corporalis. Duae autem partes unius corporis diuisibilitas potestatis, unde & Philoso. dicit in 4. Phylico. quod sicut subintrante cubo ligneo aquam, vel aerem oportet quod cedat tantum de aqua, vel aere: ita oportet quod cedant dimensiones separatae, si vacuum ponerentur. Cum ergo gloria non tollat dimensiones corporis, dico quod corpus gloriosum non potest naturaliter esse cum alio corpore in eodem loco propter aliquam proprietatem inditam.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod sicut dictum est, corpus humanum in statu isto prohibetur esse cum alio corpore in eodem loco non propter corpulentiam, aut grossitatem quae per gloriam tollatur, (spiritualitatem enim Apostolus opponit animalitati, secundum quam corpus est animalia indigens, ut Augustinus dicit, non autem opponit grossitatem, vel corpulentiam) sed impeditur propter dimensiones. Ratio vero quae in contrarium obijciunt, ponitur inter sophisticas rationes a philosopho. in quarto physicorum. Puncto enim & linea, & superficies non debetur locus, sed corpori: unde non sequitur, si termini corporum se tangentium sunt simul, quod propter hoc plura corpora possint esse in eodem loco.

AD SECUNDUM dicendum, quod sicut dictum est, commentator exprimit, subintratio illa fit per condensationem, & dicuntur habere spiritualem virtutem propter raritatem. Est autem erroneum dicere hoc modo, quod sint aeri ventis que similia, ut patet per Gregorium decimum nono Moralium.

ARTICVLVS XXII.

Verum aliquo modo corpus gloriosum possit esse simul in eodem loco cum alio corpore.

A raculum, quia remanet alia rō distinctionis in lineis duab. ex diueritate corporum subiectorum, q̄ cōseruant virtute diuina, et remota diueritate situs.

INCIPIT QVODLIBET SECVNDVM.

QVÆSTIO I.

QVÆSITVM est de Christo, de angelis, & de hominibus. Circa Christum quæsitæ sunt duo de passione eius.

¶ Primo, Vtrum in triduo mortis fuerit idem homo in numero.

¶ Secundo, Vtrum quælibet passio Christi sufficeret ad redēptionē humani generis sine morte.

ARTICVLVS I.

Vtrum Christus idem in triduo fuerit homo.

AD PRIMVM sic procedebatur. Vt, q̄ Christus fuit idem hō in triduo. Dicit n. Märth. 12. Sicut fuit Ionas in ventre ceti tribus diebus & tribus noctibus, ita erit filius hominis in corde terræ: sed non fuit alius filius hominis in corde terræ, nisi filius hominis qui loquebatur super terrā, alioqui Christus fuisset duo filii, ergo fuit idem homo in triduo mortis.

¶ Præ. Ionas fuit idē homo in vētre ceti, qui prius fuerat: sed sicut Ionas fuit in vētre ceti, ita Christus in corde terræ, ergo etiam Christus fuit idē homo.

SED CONTRA. Remota forma partis, remouetur forma totius, quæ resultat ex cōpositione formæ & materiæ: sed in triduo mortis anima fuit separata corpore Christi, ergo deest esse humanitas, nō ergo fuit idem numero homo in triduo mortis.

RESPON. Dicendum, q̄ in Christo fuerunt tres substantiæ: scilicet corpus, anima, & diuinitas: sed corpus & anima fuerunt vnita non solum in unam personam, sed in vnā naturam. Diuinitas aut in natura quidem non potuit vniri nec anime, nec corpori, quia cū sit perfectissima natura nō potest esse pars alicuius naturæ: sed fuit vnita corpori & animæ in persona, in morte autē separata fuit anima a corpore, alioquin nō fuisset vera mors Christi, de cuius rōne est quod separaretur anima a corpore, quod per animam viuificatur: sed diuinitas non fuit separata nec ab anima, nec a corpore, q̄ patet ex symbolo fidei, in quo de filio Dei dicit, q̄ sepultus est, & descendit ad inferos, corpore autem iacente in sepulcro, & anima ad inferos descendente, non attribuerentur ista filio Dei, nisi hæc duo essent ei copulata in unitate hypostasis, vel personæ: & ideo de Christo in triduo mortis dupliciter loqui possumus.

Vno modo, quātum ad hypostasim, vel personā, & sic est idem numero simpliciter qui fuit. Aut quantum ad naturam humanam: & hoc dupliciter, uno modo quantum ad totā naturam, quæ humanitas dicitur, & sic Christus non fuit homo in triduo mortis, unde nec idem homo, sed eadē hypostasis. Aut quantum ad partem humanæ naturæ, & sic anima quidē fuit omnino eadē numero, eo q̄ non est trāsmutata secundū substantiam, corpus vero fuit idem numero secundū materiā, sed non secundum formam substantiāle q̄ est anima: nō potest dici quod simpliciter fuerit a idem numero, quia quilibet differentia substantialis excludit idem simpliciter: animatum autē est differentia substantialis,

Ar. 77: & ca: 42. 1. & ad q. 50. art. 45. 0.

D. 40.

4. di. 44. q. 2. ar. 1. & 2. q. 1. & 2. q. 4. c. 34. 2. 31. & 40. & 37. & 34. ar. 1. q. 54. ar. 4. ad 3.

D. 16.